

in Arakan and the Muslim Names of Arakanese Kings: A Reassessment", *Journal of the Asiatic Society of Bangladesh*, XXI/1, Dacca 1986, s. 17-23; M. W. Charney, "Crises and Reformation in a Mari-time Kingdom of Southeast Asia: Forces of Instability and Political Disintegration in Western Burma (Arakan), 1603-1701", *JESHO*, XLI/2 (1998), s. 185-219; a.m.f., "Arakan, Min Yazagği and the Portuguese: The Relationship between the Growth of Arakanese Imperial Power and Portuguese Mercenaries on the Fringe of Mainland Southeast Asia, 1517-1617", *SOAS Bulletin of Burma Research*, III/2, London 2005, s. 974-1145; A. Selth, "Burma's Muslims and the War on Terror", *Studies in Conflict and Terrorism*, XXVII/2, Washington 2004, s. 107-126; A. Chan, "The Development of a Muslim Enclave in Arakan (Rakhine) State of Burma (Myanmar)", *SOAS Bulletin of Burma Research*, III/2 (2005), s. 396-420; J. P. Leider, "Forging Buddhist Credentials as a Tool of Legitimacy and Ethnic Identity: A Study of Arakan's Subjection in Nineteenth-Century Burma", *JESHO*, LI/3 (2008), s. 409-459; a.m.f., "Arakan around 1830: Social Distress and Political Instability in the Early British Period", *Arakanese Research Journal (Bangladesh)*, II (2008), s. 5-24; S. N. Parnini, "The Crisis of the Rohingya as a Muslim Minority in Myanmar and Bilateral Relations with Bangladesh", *JIMMA*, XXXIII/2 (2013), s. 281-297; N. Kipgen, "Conflict in Rakhine State in Myanmar: Rohingya Muslims Conundrum", a.e., s. 298-310; "Birmanya", *Gelişim Büyük Coğrafya Ansiklopedisi*, İstanbul, ts., IX, 2401; K. Nemoto, "The Rohingya Issue: A Thorny Obstacle between Burma (Myanmar) and Bangladesh", http://www.burmalibrary.org/docs14/Kei_Nemoto-Rohingya.pdf; Ahmad, "The Rohingyas: from Stateless to Refugee", <http://www.netipr.org/policy/downloads/20100101-From-Stateless-To-Refugees-lmtiaz Ahmed.pdf>.

İSMAIL HAKKI GÖKSOY

ARAZ, Fatma Nezihe (1922-2009)

Biyografik eserleriyle tanınan yazar.

Konya'da dünyaya geldi. Babası Ankara milletvekillerinden Rifat Araz'dır. Ankara Kız Lisesi'nden sonra (1941) Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Psikoloji ve Felsefe Bölümü'nü bitirdi (1946). Mezun olduğu yıl Behice Boran'ın asistanı olarak aynı bölümde göreve başladı ve bazı sol hareketlere katıldı. 1948'de hocası üniversiteden uzaklaştırılınca kendisi de fakülteden ayrıldı. Doktora yapmak üzere İstanbul'a gittiyse de akademik hayattan soğudu. Bu sırada Kenan Rifâî ile tanıştı ve bir süre onun sohbetlerine devam etti; böylece hayat anlayışı ve dünya görüşü büyük değişim geçirdi. Yazı hayatına *Resimli Hayat* (1953) ve *Hayat* (1956) dergilerinde yayımlanan röportajlarıyla başladı. *Havadis* (1957), *Yeni Sabah* (1957-1962), *Yeni İstanbul* (1970), *Milliyet* ve *Güneş* gazetelerinde

köşe yazarlığı yaptı. *Meydan Larousse*, *Larousse Gençlik* ve *Türkiye* ansiklopedilerinin yönetiminde görev aldı; Kaynak Kitaplar Yayınevi'nin kurucuları arasında bulundu. 1950'li yıllarda Türk-İslâm dünyasının önde gelen mânevî kahramanlarını kendine özgü bir anlayışla tanıttığı biyografik romanlarıyla tanındı. Eserlerinde bu kişilerin çağdaş hayatla nasıl bağdaştırılabileceğini göstermeye çalıştı. Özellikle *Anadolu Evliyalari* adlı eserinde Ahmed Yesevî'den başlayarak Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Yûnus Emre, Hacı Bektâş-ı Velî, Sarı Saltuk, Merkez Efendi, Geyikli Baba, Aziz Mahmud Hüdâyî ile Kenan Rifâî'ye kadar Anadolu'yu aydınlatan gönül sultanı erenlerin yaşayışlarını hikâye etti. Ayrıca Anadolu halk törelerini, özellikle kadın giyim ve süs eşyalarının özelliklerini, bunlarla ilgili birtakım anekdotları derledi, Anadolu kadınları baş süslemelerinden bir koleksiyon meydana getirdi. Orta Anadolu yöreleri arasında yaptığı araştırmaları "Kırk Pencere Konağı" adıyla tefrika halinde *Yeni Sabah* gazetesinde yayımladı.

Gazetecilik alanındaki hizmetlerinden dolayı 2003 yılında Burhan Felek Basın Ödülü'nü alan Nezihe Araz, bir kısmı Kent Oyuncuları ve Devlet Tiyatroları tarafından sahnelenen çeşitli oyunlar ve senaryolar kaleme aldı, televizyonda özellikle kadınlar için kuşak programları hazırladı. Televizyon için yazdığı on oyun seri halinde yayımlandı (1973). Türk tarihinde yirmi sekiz kadının hayat hikâyelerini "Kadın Erenler" adıyla anlattığı incelemesi *Yeni İstanbul* gazetesinde tefrika edildi (1975).

Hiç evlenmeyen Nezihe Araz, geride birçok eser bırakarak hayatının son günlerini geçirdiği Maltepe Huzurevi'nde 26 Temmuz 2009'da öldü ve Yeniköy Mezarlığı'na defnedildi. Ölümünden sonra kız kardeşi Vecihe Büyükkasoy'un torunu Jeyda Elsasser'in yönetmenliğinde "Beyond Words" adıyla hakkında bir belgesel film hazırlanmıştır (2010).

Eserleri. Şiir: *Benim Dünyam* (1950), *Yalnız Ağaç* (1951), *Bir Kırmızı Gül* (1994). **Biyografi-İnceleme:** *Kenan Rifâî ve Yirminci Asrın Işığında Müslümanlık* (İstanbul 1951, Sâmîha Ayverdi, Safiye Erol ve Sofi Huri ile birlikte), *Fatih'in Derûnî Hayatı* (1953), *Anadolu Evliyalari* (İstanbul 1958), *Peygamberler Peygamberi Hazret-i Muhammed* (1960), *Hazret-i Peygamberin Torunları* (1960), *Dertli Dolap* (Yûnus Emre'nin hayatı, 1961), *Aşk Peygamberi Mevlânâ'nın Romanı* (1962; *Aşk Peygamberi*, 1985),

Fatma
Nezihe
Araz

Yirmisekiz Peygamber (1963), *Çocuk ve İslâm* (çocuklar için dinî, ahlâkî yazılar, 1968), *Gelin Canlar Bir Olalım* (1972), *Mustafa Kemal'le 1000 Gün* (1993), *Mustafa Kemal'in Ankara'sı* (1994), *Batı Anadolu ve Rumeli Evliyalari* (İstanbul 2003). **Oyun:** *Bozkır Güzellemesi* (Devlet Tiyatroları'nda sahnelenmiştir, 1974-1975), *Öyle Bir Nevciyan* (1979), *Alaca Karanlık* (1981), *İmparatorun İki Oğlu* (1983), *Kar Yağdı Hatun* (İstanbul Devlet Opera ve Balesi tarafından sahnelenmiştir, 1986), *Afife Jale* (Selim İleri ile birlikte, 1987-1988'de sahnelenmiştir), *Cahide* (1990), *Ballar Balını Buldum* (Devlet Tiyatroları'nda sahnelenmiştir, 1991), *Savaş Yorgunu Kadınlar* (1992), *Kuvâ-yı Milliye Kadınları* (1997).

BİBLİYOGRAFYA :

Behçet Necatigil, *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*, İstanbul 1983, s. 40; Nihad Sami Banarlı, *Kitaplar ve Portreler* (İstanbul 1985), İstanbul 2009, s. 168-172; İhsan Işık, "Araz, Nezihe", *Yazarlar Sözlüğü*, İstanbul 1998, s. 69; İnci Enginün, *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, İstanbul 2001, s. 292; Sema Uğurcan, *Edebiyatımız: Yazarlar, Meseleler*, İstanbul 2012, II, 357-359; "Araz, Nezihe", *TDEA*, I, 151; "Araz, Nezihe", *Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, İstanbul 2003, I, 110-111.

ABDULLAH UÇMAN

ARJANTİN

Güney Amerika'da ülke.

I. FİZİKİ ve BEŞERİ COĞRAFYA

II. TARİH

III. ÜLKEDE İSLÂMİYET

IV. ARJANTİN-OSMANLI İLİŞKİLERİ

Kuzeyde Bolıvy ve Paraguay, kuzeydoğuda Brezilya ve Uruguay, batıda Şili ile komşudur. Ülkenin doğu ve güneydoğusu Atlas Okyanusu kıyılı ile sınırlanır. Resmî adı Arjantin Cumhuriyeti (Republica Argentina), yüzölçümü 2.791.810 km²'dir. Nüfusu 41.119.000 (2012), başşehri Buenos Aires (3.776.000), nüfusu 700.000'i aşan diğer